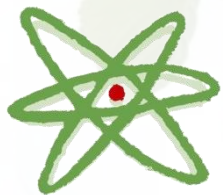

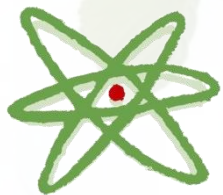
Rode bessen in de proeftuin

Bessen in the picture – 8 maart 2017

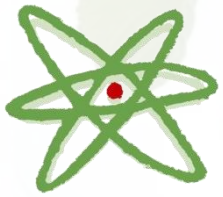
Rassen over de jaren

Ras	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16
Rovada	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
JVT	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Junifer	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rolan	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Roodneus	X	X	X													
Red Poll		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
Augustus		X	X													
Cassa		X	X													
Red lake					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Tatran					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Telake					X	X	X	X	X	X			X	X	X	
Alfa					X	X	X	X	X				X	X	X	
Darthuis					X	X	X	X	X							
Jobes 88					X	X	X	X	X	X						

Rassen over de jaren

Ras	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16
Jesan							X	X	X	X	X	X				
SP2							X	X	X	X	X	X				
SP4							X	X	X	X	X	X				
SP3							X	X	X	X						
Trent							X	X	X							
ASI							X									
Fay's Prolific							X									
Nebo							X									
Aussi													X	X	X	
Viskness Sarkansas														X	X	X

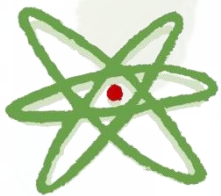
Rassen over de jaren

Ras	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16
Jesan							X	X	X	X	X	X				
SP2							X	X	X	X	X	X				
SP4							X	X	X	X	X	X				
SP3							X	X	X	X						
Trent							X	X	X							
ASI							X									
Fay's Prolific																
Nebo																
Aussi													X	X	X	
Viskness														X	X	X
Sarkansas																

Vroegere pluk dan Junifer
Zeer sterk tegen rui

Overwegend korte trossen
Weinig productief

Weinig productief
Slechte troskwaliteit

Late rassen

Rovada

Oogst: 21 juli

Productief ras

Troskwaliteit:

lange trossen
dikke trosstelen
kortgeschakeld

Bessen: groot

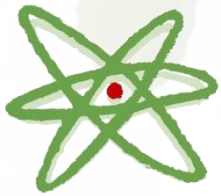
volrood

homogeen

meest geschikt voor

ULO bewaring

Zeer (te) groeikrachtig

Vroege rassen

Jonkheer van Tets

Vroegst rijpend ras (21/6)
± 4 weken vroeger dan Rovada
hoge koude-behoefte

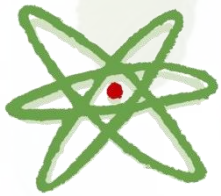

Productief ras
draagt best op
licht 1 jarig hout

Troskwaliteit:
lange trossen
ijlgeschakelde bessen
erg rui-gevoelig

Bessen: groot maar onregelmatig
volrood
Weinig gevoelig voor
barsten en zonnebrand

Witziektegevoelig (scheuttoppen)

Vroege rassen

Junifer

Vroegst bloeiend ras
rijpt iets na JVT
lagere koude-behoefte

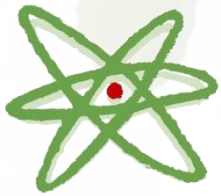
Productief ras
trosdunning of wegwrijven
knoppen bij zware
vruchtdracht

Troskwaliteit:
heterogene tros lengte
ijlgeschakelde bessen
(minder dan JVT)
erg rui-gevoelig

Bessen: groot en volrood

Zeer witziektegevoelig

Rassenaanbod

- Laatste jaren is er **weinig vernieuwing** in het rassenaanbod
- **Gevestigde waarden**, keuze afhankelijk van
 - o het teeltsysteem (serre-vervroeging-regenkap)
 - o bewaring?
- **2015**: Plotse opkomst van het ras **Haronia**
 - o Duitse herkomst
 - o Een eerste productiejaar in de serre van PAH in 2016

Haronia

- Toevalszaailing uit Duitsland
 - o Vroege rijping (één week later dan JVT)
 - o Smaak
- Enkel ervaring in volle grond
- **Koude eenheden**
 - o Niet geweten
 - o Goede resultaten streek Karlsruhe (minder koude eenheden dan hier)
 - o Geen resultaten uit tunnel

Haronia

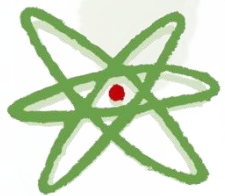
- Productief ras

- Regelmatige productie
- Ruim plukvenster

- Troskwaliteit:

- Lange trossen
- Lange steel
- Hoog plukrendement
- Veel blad → weinig zonnebrand

Haronia – opkweek

Junifer

Haronia

Tweejarig

Haronia

- Bessen:

- Groot
- Stevig
 - Niet gevoelig voor barsten
 - Lang bewaard
 - Gemakkelijk getransporteerd
- Zoet
- Helrood en kleurt niet door

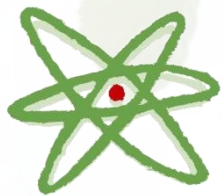
Haronia

- **Groeikracht:**

- Sterker dan Red Lake, minder dan JVT, 70% van Rovada
- Sterke snoei is vereist
- Geeft gemakkelijk nieuwe zijtakken
- Robuust tegen taksterfte

- **Witziektegevoelig**

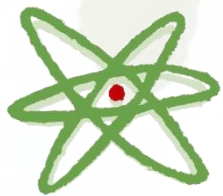
Haronia 2016 proeftuin

2016: Serreteelt op substraat (10l)

- Productie
- Vruchtsortering
- Vruchtkwaliteit
- Koude-eenheden

**2017: Serreteelt
Tunnelteelt
Regenkap**
op substraat (10l)

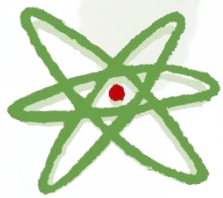

Haronia 2016 proeftuin

- Productie:

Ras	kg/pl	kg/m ²
Junifer	1,21	2,28
Haronia	1,15	2,15

Vergelijkbare productie

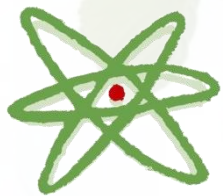

Haronia 2016 proeftuin

- Vruchtsortering (%):

Ras	>9 cm	5-9 cm	<5 cm	Uitval
Junifer	37	40	20	2
Haronia	56	30	12	3

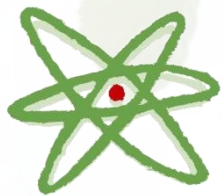
Haronia heeft een betere vruchtsortering

Haronia 2016 proeftuin

- Vruchtkwaliteit:

	Junifer	Haronia
Aantal bessen/tros	16	19
Lengte tros (cm)	12,3	13,0
Gewicht bes (g)	1,0	1,4
Stevigheid bes (g/mm)	79	59
Grootte bes (mm)	30,4	31,7

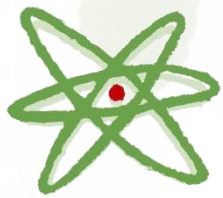

Haronia 2016 proeftuin

- Koude eenheden:

	kg/pl	kg/m ²	%
Junifer 185 KE	1,21	2,28	100
Junifer 210 KE	1,24	2,33	102
Haronia 185 KE	1,15	2,15	100
Haronia 210 KE	1,57	2,94	137

Haronia heeft meer koude nodig dan Junifer

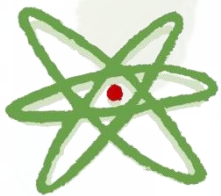
Haronia 2016 proeftuin

- Koude eenheden:

Vruchtsortering (%)	>9 cm	5-9 cm	<5 cm	Uitval
Junifer 185 KE	37	40	20	2
Junifer 210 KE	22	50	25	3
Haronia 185 KE	56	30	12	3
Haronia 210 KE	46	40	9	5

Bedankt voor uw aandacht!

Vroege rassen

Red Lake

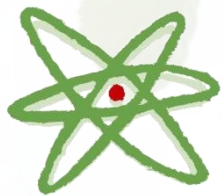

Productief ras

Troskwaliteit:

beste van de vroege rassen
ijl geschakeld

Bessen: lichtrood
homogeen
middelgroot

Middentijdse rassen

Rolan

Oogst: 5-10 juli
hoge koude-behoefte

Gemiddelde productie
draagt best op licht 1 jarig hout

Troskwaliteit:
middellange trossen
ijl geschakeld
onregelmatige bloei
→ sterk rui-gevoelig

Bessen: lichtrood
groot

Witziektegevoelig
en gevoeliger voor taksterfte

Late rassen

Red Poll

Productief ras, later dan Rovada

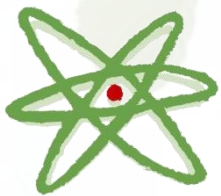
Troskwaliteit:

- lange trossen
- kortgeschakeld
- frisgroene trosstelen
- weinig rui-gevoelig

Bessen: middelgroot
homogeen
zeer donker
hoog suikergehalte

Minder groeikrachtig dan Rovada
maar korte internodiën

Witziektegevoelig

Late rassen

Tatran

Productief ras, later dan Rovada

Troskwaliteit:

zeer lange trossen
kortgeschakeld
vrijwel geen rui

Bessen: groot

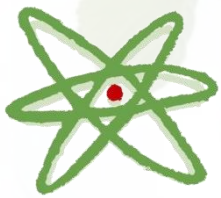
homogeen

lichtrood

goede ULO bewaring

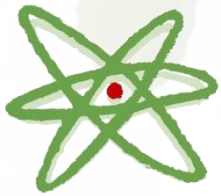
Groeikrachtig

Niet witziektegevoelig

Haronia

- **Toevalszaailing** gevonden in Oberkirch/Tiergarten in het Zuid-Duitse Baden
- Hansjörg Gmeiner ontdekt (2004) en beginnen vermeerderen
 - o **Vroege rijping**
 - o **Smaak**
- 2007: vermeerdering **boomkwekerij Paul Kimmig**
 - o Virusvrij gemaakt
- Vermeerdering en verdeling ARTEVOS (Duits samenwerkingsverband van vruchtboomkwekers)
- Alle informatie afkomstig van ARTEVOS en Markus Litterst (teeltvoorlichter Obstgroßmarkt Mittelbaden), enkel ervaring in **volle grond**.

Haronia

- Tips:

- Intensieve aanplanting (2,5 x 0,33 m) – spilvorm
- Eerste twee jaar:
 - alle zijscheuten op stomp teruggesnoeid
 - alle bessen in volle bloei weggenomen
- Derde jaar:
 - hoofdas 1,80 m
 - 6 zijscheuten aanhouden
 - Alle bloemknoppen op as worden weggenomen (100 uur/ha)
- Na oogst:
 - Vruchtdragende takken worden weggenomen
 - Lichte stikstofbemesting - bevorderen bloemknopkwaliteit
 - Wintersnoei in oktober

➔ 18 ton/ha